

דף מקורות לשיעורו של הרב דוד ג'יאמי

עין איה ברכות א, פרק ה, סע' טו:

יש שני אופנים לשמח את האדם: האופן האחד הוא לשכח ממנו את עמלו ולהסיח דעת מכל הדברים המעציבים. אמנם שמחה זו אינה שלמה ומתמדת, כי הלא הדברים שהאדם מתעצב עבורם הם קיימים ונמצאים ומערבבים את שמחתו. ע"כ הדרך המובחר הוא הדרך השני, שהאדם יצייר לעצמו באמת הדברים שמעציבים את רוחו, ויעמיק וישכיל בשכלו שאפילו בשביל הדברים שהם הסיבות היותר גדולות להתעצב אין בהם דרך עוצב באמת. כי כל מה שברא הקב"ה הכל הוא לטובה, וגם הרע הגדול של המות אינו רע וראוי להתעצב עבורו כ"א להשתדל להשלים תכלית החיים כראוי. אמנם באמרם, לישרי לך, אמר להווי לך דמתנן, כלומר נצייר תחילה הדברים שאפשר להתעצב עבורם ונשכיל כי באמת אין לאדם כלל על מה להתעצב רק להתחזק ללכת בדרך השלימות לעסוק בתורה ומצות, ואז הוא מביא עצמו אל תכלית החיים, ואין לו להתירא מן המות כשהשלים חוקו. וכיון שהתורה והמצוה מגינות גם על מר המות, ק"ו שהם מגינות על יתר הדברים שהאדם מתעצב עבורם שכולם הם פחותים בעוצב מן מר המות. ע"כ בזו ההשתכלות סרו כל דרכי העוצב, והאדם מתעורר בשמחה אמתית ושלמה והוא בטוח מכל הרעיונות העלולים לערבב את שמחתו, ע"כ יענו על הצעת העוצב, הי תורה והי מצוה דמגני עלך, וראוי להיות אך שמח וחדות ד' יהי מעוז ליראיו וחושבי שמו.

עין איה שבת, פרק ח, סע' כה:

שמחת החיים, הטובה כל כך והנחוצה לאדם, אי אפשר שתבוא תמיד ע"י מבטים בהירים בתכונת החיים והמציאות. לפעמים יתחמץ לב האדם ויקרא הבל הבלים, ויהיה רע עליו כל המעשה אשר תחת השמש. וכאשר הדברים הנצחיים העליונים, שהם באמת מיטבי החיים, כחכמה, צדק, וכל הטוב הנצחי הגנוז באורה של תורה, לא תמיד יפעלו להאיר בשמחה את לב האדם, הקשור בעובי טבעיותו, ומצידי הוא רואה את העלבון של החיים ואת כל מחשכיהם - על כן, כדי לפרק דעתו של האדם, וכדי שיבוא עם כל הגסות החומרים שלו לשמח בחיים, ויכוין בזה אל המגמה העליונה שע"פ ההארה האלוקית היותר נשגבה, שעל פיהם ראוי באמת לשמוח, וצדיקים ישמחו לפני ד', נבראה השטות, קוצר הדעת וההתפעלויות למראה איזה ברק של דבר משמח, אע"פ שהוא כצל עובר, מכל מקום הרי הוא בעיתו משמח, ומשריש את חוש השמחה בתכונת החיים, וממנה בא האדם לרומם את רוחו לבקש את מקור שמחתו בדברים קיימים ונצחיים, שהם הנם יסודות האמת של החיים, שבהם השמחה מכוונת אל החכמה האלוקית, שהשמחה במעונו. שוטיתא, דמות ההדס שהיה מיוחד לשמחת חתן וכלה, לשמחה המבלטת את השקפת השמחה של החיים, למרות היגון הגובר שבהם, שטותא וחשכת ההבחנה החודרת גורמת תכונה שמחה זאת, אבל באמת שטותא זאת מגעת עד מרום פסגה כזה שאין כל חכמה מגעת לה.